

I DEO

DREVNA TAJNA IZVORA MLADOSTI

Svako želi dug život.

Ali niko ne želi da bude star.

Džonatan Svift

Shangri-La?

Horizont iza horizonta

Pre nekoliko godina, jednog popodneva, dok sam sedeo u parku i čitao novine, prišao mi je stariji gospodin i seo pored mene. Izgledao je kao da mu je sedamdeset, kosa mu je bila seda i retka, ramena pognuta, pri hodu se oslanjao na štap. Kako sam mogao znati da će taj trenutak zauvek promeniti tok mog života?

Nije dugo potrajalo, i mi smo se našli u živahnom razgovoru. Pokazalo se da je stari gospodin penzionisani oficir britanske vojske koji je služio i u diplomatskoj službi. Zbog toga je proputovao gotovo čitav svet. Pukovnik Bredford – tako ću ga zvati, premda to nije njegovo pravo ime – zainteresovao me neobično zanimljivim pričama o svojim pustolovinama.

Kada smo se rastali, dogovorili smo se za ponovni susret, i već nakon kratkog vremena među nama se razvilo prisko prijateljstvo. Često smo se sastajali, u njegovom stanu ili kod mene, i vodili rasprave i razgovore koji su trajali do duboko u noć. Jednom prilikom mi je postalo jasno da ima nešto značajno o čemu je pukovnik želeo da razgovaramo, ali je zbog nekog razloga oklevao. Pokušao sam da mu olakšam rekavši da ću strogo čuvati ono što mi poveri. Počeo je da govori, u početku polako, a zatim sa sve većim zanosom.

Kad je pre nekoliko godina bio na dužnosti u Indiji, došao je u dodir s lutajućim domorocima iz udaljenih krajeva unutrašnjosti zemlje i čuo mnogo zanimljivih priča o njihovom životu i običajima. Jednu neobičnu priču, koja je posebno pobudila njegovo zanimanje, čuo je češće i uvek od stanovnika jednog određenog kraja. Činilo se da stanovnici drugih delova zemlje nisu nikada čuli za nju.

Priča se odnosila na grupu lama, ili tibetanskih sveštenika, koji su navodno znali tajnu "izvora mladosti"! Hiljadama godina ta izuzetna tajna prenosila se preko članova tog mističnog udruženja. Oni se, doduše, nisu trudili da je zadrže u tajnosti, ali je njihov samostan bio tako udaljen i izolovan da su praktično bili odsečeni od spoljnog sveta.

Taj samostan i njegov "izvor mladosti", za domoroce koji su o njemu pričali, postao je neka vrsta legende. Oni su pričali o starcima koji su na tajanstven način ponovo zadobijali zdravlje, snagu i vitalnost. No, izgledalo je da niko ne poznaje tačan položaj tog neobičnog i divnog mesta.

Poput drugih muškaraca, i pukovnik Bredford je počeo da stari, od četrdesete godine života, i to se očigledno nije više moglo zaustaviti.

Što je više slušao o tom čudesnom "izvoru mladosti", to je više dolazio do uverenja da takvo mesto zaista postoji. Počeo je skupljati informacije – podatke o smeru, vrsti krajolika, klimi i svemu što bi mu moglo pomoći da pronađe to mesto. I čim je počeo svoja istraživanja, sve više ga je opsedala želja da pronađe taj "izvor mladosti".

Ta želja, kako mi je pričao, postala je tako neodoljiva da je odlučio da se vrati u Indiju i ozbiljno potražiti to svetište i njegovu tajnu večne mladosti. Upitao me je da li bih želeo da mu se priključim u traženju.

U običnim prilikama i ja bih bio prvi koji bi s nevericom prihvatio tako neverovatnu priču, no pukovnik Bredford bio je sasvim ozbiljan. Što mi je više pričao o tom "izvoru mladosti", sve više sam verovao da bi tu moglo biti nešto istinito. Neko vreme ozbiljno sam razmatrao mogućnost priključivanja pukovnikovom traganju. No, kada sam počeo konkretno da razmišljam, pobedio je razum, i ja sam odbio poziv.

Ubrzo nakon pukovnikovog odlaska, počeo sam da sumnjam u pravilnost svoje odluke. Da bih se opravdao, govorio sam sâm sebi da je pobeđivanje starosti možda pogrešno. Možda bi trebalo da se svi pomirimo s tim da ljupko i dostojanstveno ostarimo, a ne da tražimo od života više nego drugi.

Ipak, negde u mojoj svesti stalno se pojavljivala mogućnost: "izvor mladosti". Kakva uzbudljiva misao! Nadao sam se da će je pukovnik pronaći.

Prošle su godine i, u žurbi svakidašnjice, pukovnik Bredford i njegova "Shangri-La" su nestali iz mog pamćenja. Međutim, kad sam se jedne večeri vratio u svoj stan, našao sam pismo i prepoznao pukovnikov rukopis. Brzo sam ga otvorio i pročitao vest koja je očigledno bila napisana u radosnoj uzbuđenosti. Pukovnik je pisao da veruje da se sada nalazi neposredno pred otkrićem "izvora", uprkos mučnim poteškoćama. Nije naveo svoju adresu, ali je meni bilo lakše kada sam saznao da je još živ. Prošlo je još mnogo meseci, pre nego što sam opet o njemu čuo. Kada je napokon stiglo drugo pismo, ruke su mi gotovo drhtale dok sam ga otvarao. U prvi čas nisam htio verovati njegovom sadržaju. Novosti su bile bolje nego što sam se mogao nadati. Ne samo što je pukovnik našao "izvor mladosti", već je hteo da ga donese sa sobom kad se vrati, u toku sledeća dva meseca.

Prošle su četiri godine otkad nisam video svog starog prijatelja. Pita sam se koliko li se promenio za to vreme. Da li mu je taj "izvor mladosti" pomogao da zadrži sat nadiruće starosti? Hoće li izgledati kao onda, kada sam ga poslednji put video, ili stariji jednu godinu umesto četiri?

Najzad mi se pružila prilika da saznam odgovore na ta pitanja. Jedne večeri, dok sam bio kod kuće, iznenadila me zvonjava telefona. Podigao sam slušalicu i javio se portir: "Pukovnik Bredford je ovde, došao je da vas poseti." Preplavio me je talas uzbuđenja kad sam rekao: "Pošaljite ga odmah gore." Ubrzo zatim je pozvonio i ja sam mu otvorio vrata. No, na moje razočaranje, nisam ugledao pukovnika Bredforda nego stranog, mnogo mlađeg čoveka. On je primetio moje iznenađenje i rekao: "Zar me niste očekivali?"

"Mislilo sam da je neko drugi", odgovorio sam pomalo zbunjeno. "Očekivao sam da ćete me primiti s malo više oduševljenja", rekao je posetilac prijateljskim glasom.

"Pogledajte pažljivo moje lice. Zar zaista moram da se predstavim?" Moja zbunjenost pretvorila se u zapanjenost, a zatim u čuđenje puno nepoverenja, kad sam se zagledao u priliku pred sobom. Polako sam ustanovio da njen izgled zaista odgovara izgledu pukovnika Bradforda. Ali, taj čovek je izgledao onako kako je pukovnik verovatno izgledao pre mnogo godina – u svojim najboljim godinama. Umesto pognutog, bledolikog starca sa štapom, video sam visokog, uspravnog muškarca. Njegovo lice odavalo je zdravlje, a njegova kosa bila je gusta i tamna, s jedva kojim tragom sedih. "To sam uistinu ja", rekao je pukovnik, "i ukoliko me ne pustite unutra, zaključiću da ste stekli loše manire." S radosnim olakšanjem zagrlio sam pukovnika i, ne mogavši obuzdati svoje uzbuđenje, uveo ga unutra obasipajući ga pitanjima.

"Čekajte, čekajte", bunio se dobroćudno. "Najpre se saberite, a onda ću vam ispričati šta se sve dogodilo." Tako je i učinio.

Stigavši u Indiju, pukovnik se dao u potragu za područjem na kojem se, navodno, nalazio legendarni "izvor mladosti". Na sreću, dosta dobro je poznao jezik tog kraja, pa je proveo više meseci uspostavljajući veze i sklapajući prijateljstva. Mnoge mesece proveo je sastavljajući delove slagalice. Bio je to dugotrajan i mučan proces, ali mu je upornost napokon donela željenu nagradu. Nakon duge i opasne ekspedicije u udaljene predele Himalaja, konačno je pronašao samostan koji je, prema legendi, posedovao tajnu večne mladosti i podmlađivanja.

Žao mi je što ovde ne mogu da ispričam sve ono što je doživeo pukovnik Bredford nakon što su ga primili u samostan. Možda je i bolje da to ne učinim jer to mnogo više liči na maštu nego na činjenice. Ljudi Zapada teško mogu shvatiti način života lama, njihovu kulturu i njihovu potpunu odvojenost od spoljašnjeg sveta. U samostanu se nigde nisu mogli videti stariji muškarci ili žene. Lame su pukovnika dobrodušno nazivali "starcem", jer već davno nisu videli nikoga ko bi izgledao tako star kao on. Za njih, bio je veoma neobičan.

Prve dve nedelje nakon dolaska osećao sam se kao riba na suvom. Čudio sam se svemu što sam video i često sam u to jedva mogao da poverujem. Ubrzo se moje zdravlje počelo popravljati. Noću sam mogao duboko i čvrsto da spavam, a ujutro sam se svaki dan osećao svežijim i snažnijim. Nije prošlo dugo vremena i ustanovio sam da mi je štap potreban samo za šetanje u planinama.

Jednog jutra doživeo sam najveće iznenađenje svog života. Prvi put sam ušao u veliku uređenu prostoriju samostana koja je služila kao biblioteka za stare rukopise. Na jednom kraju prostorije nalazilo se veliko ogledalo koje je dovezalo do poda. Kako sam tokom poslednje dve godine stalno putovao po tom udaljenom i primitivnom kraju, nisam imao prilike da vidim svoj odraz u ogledalu. Zato sam s izvesnom znatiželjom stao pred ogledalo. S nevericom sam zurio u sliku pred sobom. Moj telesni izgled se tako drastično promenio, da sam sada izgledao petnaest godina mlađi. Svih tih godina nadao sam se da "izvor mladosti" zaista postoji. Sada sam pred očima imao fizički dokaz.

Ne mogu da opišem radost i uzbuđenje koje sam osetio. Sledećih nedelja i meseci moj izgled se još više popravio, tako da je promena postala sve očiglednija onima koji su me poznavali. Nije dugo potrajalo i više nisam čuo svoju počasnu titulu – "starac".

Na ovom mestu pukovnika je prekinulo kucanje na vratima. Otvorio sam i ušao je bračni par, moji dobri prijatelji, ali nisu mogli doći u nezgodnije vreme. Sakrio sam svoje razočaranje koliko sam mogao, upoznao ih s pukovnikom, pa smo svi neko vreme čavrljali. Tada je pukovnik ustao i rekao: "Žao mi je što moram tako rano da odem, ali večeras imam još jednu obavezu. Nadam se da ću vas sve uskoro opet videti." Na vratima se okrenuo k meni i tiho rekao: "Da li biste mogli sutra sa mnom da ručate? Obećavam vam da ćete čuti sve o žizvoru mladostiž." Dogovorili smo se za vreme i mesto, i pukovnik je otišao. Kad sam se vratio prijateljima, jedan od njih je primetio: "On je bez sumnje vrlo zanimljiv čovek, no nije li isuviše mlad za penzionisanog oficira?"

"Šta misliš, koliko ima godina?", upitao sam.

"Pa, izgleda mlađi od četrdeset", odgovorio je moj sagovornik, "ali iz razgovora bih mogao zaključiti da mora imati najmanje toliko."

"Da, najmanje", rekao sam izbegavajući odgovor. Zatim sam usmerio razgovor na drugu temu. Nisam hteo dalje da govorim o neverovatnoj pukovnikovoj priči, barem ne dotle dok on sâm ne rastumači sve do kraja.

Sledećeg dana smo pukovnik i ja, posle ručka, otišli u njegovu sobu u susednom hotelu. Tamo mi je napokon ispričao sve pojedinosti o "izvoru mladosti".

"Prva važna stvar kojoj su me naučili, nakon što sam stupio u samostan", rekao je pukovnik, "bila je ova: telo ima sedam energetskih centara koje možemo zamisliti kao energetska polja koja se vrte. Hindusi ih zovu čakre.

7. Hipofiza povezana s čeonom čakrom

6. Epifiza s temenom čakrom

5. Štitna žlezda s grlenom čakrom

4. Timus sa srčanom čakrom

3. Gušterača s pupčanom čakrom

2. Nadbubrežna žlezda s korenskom čakrom

1. Polne žlezde sa sakralnom čakrom

Sedam energetskih vrtloga se odnose na sedam endokrinih žlezda:

(1) Polne žlezde, (2) nadbubrežna žlezda, (3) gušterača, (4) timus, (5) štitna žlezda, (6) epifiza i (7) hipofiza. Energetski vrtlozi vrte se velikom brzinom. Ukoliko se svi vrte velikom i ujednačenom brzinom, onda je telo u punom zdravlju. Kada jedan ili više njih uspori, započinje proces starenja i propadanje tela.

Na slici je prikazan približan položaj endokrinih žlezda, kojima je dodeljeno sedam čakri. Čakre (energetski centri) mogu se pronaći u blizini endokrinih žlezda s delimično zamenjenim položajima. Tako je, na primer, temena čakra koja je povezana s epifizom, delotvorna gore na glavi, kao što joj i ime kaže – kao energetska veza sa svemirom.

To su snažna električna polja, nevidljiva oku, ali zato ne manje stvarna. Svaki od tih sedam žvrtlogaž ima određeni odnos prema sedam hormonskih žlezda u endokrinom sistemu tela, a njegovo delovanje sastoji se u tome da podstiče izlučivanje hormona svake pojedine žlezde. Ti hormoni upravljaju svim telesnim funkcijama, uključujući tu i proces starenja.

Najniži, prvi vrtlog je povezan s nadbubrežnom žlezdom, drugi sa polnim žlezdama, treći (solarni pleksus) s gušteračom, četvrti vrtlog povezan je s timusom u predelu srca, peti sedi na štitnoj žlezdi u vratu, šesti (treće oko) povezan je s hipofizom na prednjoj bazi mozga, a sedmi, najviši vrtlog (temena čakra) s epifizom na zadnjoj bazi mozga.

U zdravom telu svaki od tih 'vrtloga' se vrte velikom brzinom i time omogućuje vitalnoj životnoj energiji, poznatoj takođe pod nazivom 'prana' ili 'eterična energija' da teče naviše kroz endokrini sistem. No, kad se jedan ili više vrtloga uspore, tada je tok vitalne životne energije blokiran – a to je samo druga oznaka za starenje i loše zdravlje. Ti 'vrtlozi' koji se okreću, kod zdravog tela pružaju se tako daleko da vire iz tela. Kod starog, slabog i bolešljivog tela jedva stižu do površine tela. Najbrži način za ponovno sticanje mladosti, zdravlja i vitalnosti je uspostavljanje normalnog okretanja tih energetskih centara. Postoji pet jednostavnih vežbi, i za najbolje rezultate potrebno je svih pet. Tih pet 'Tibetanaca' zapravo nisu vežbe. Lame ih zovu 'rituali', a i ja volim da ih tako nazivam."